

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

שם השיעור - על הפסקות תמוהות בקריאת התורה (77)

שם המרצה - הרב זאב וייטמן – zeevwe@gmail.com

א. שולחן ערוך אורח חיים קמב – חשיבות הקריאה מבלי לשבש את הכתוב

קרא וטעה, אפילו בדקדוק את אחת, מחזירין אותו. הגה: וכן דין החזן הקורא; ודוקא בשינוי שמשנתה ע"י זה הענין, אבל אם טעה בנגינת הטעם או בניקוד, אין מחזירין אותו, אבל גוערין בו.

ב. משנה ברורה סימן קמב ס"ק ד – טעות הקורא בניקוד או בטעמים

והוא הדין אם חיסר או הוסיף איזה אות במקום שאין הענין משתנה על ידי זה, ונקט נגינה וניקוד משום דעל פי רוב אין הענין משתנה על ידם. ובניקוד נמי אם אירע שהענין נשתנה על ידי זה כגון יעשה בפתח קרא יעשה בצירי או בחלב בחטף קרא בחלב בצירי או יושב ישב וכל כיוצא בזה שהענין משתנה בודאי מחזירין אותו גם בניקוד. ובספר שולחן עצי שטים הוסיף עוד דהוא הדין בנגינת הטעמים כשהענין משתנה ע"י זה כגון שקרא משרת במקום מפסיק מחזירין אותו (ודלא כמו שאומרים ההמון שאם קרא את השם אין מחזירין בטעה בנגינה):

ג. שולחן ערוך שם – קלח – כללי המקומות בהם מותר להפסיק בקריאת התורה

הקורא בתורה לא ישייר בפרשה פחות מג' פסוקים, מפני היוצאים אז מבית הכנסת שיאמרו: העולה אחריו לא יקרא אלא שני פסוקים הנשארים; וכן לא יתחיל בה פחות מג' פסוקים, מפני הנכנסים אז בבית הכנסת שיאמרו שלא קרא הראשון אלא ב' פסוקים. הגה: ואין חילוק בין פרשה פתוחה לסתומה; ופרשה שאינה רק ב' פסוקים, מותר לשייר בתחלה ולהפסיק שם. ויכוין שיתחיל תמיד לקרוא בדבר טוב, ויסיים בדבר טוב.

ד. מעשה רב לגר"א – קלב:

אין קוראים כי אם שבעה קרואים ואין מסיימים בפרשיות הנרשמים בחומש כי אם במקום שהוא פתוחה או סתומה או במקום שנראה יותר הפסק עניין.

ה. הרב שלמה יעקובוביץ' – סדר חלוקת הפרשיות ומנהגיהן – אורייתא י"ח

כנגד מנהגי הקריאה שהיו נהוגים בקהילות ישראל, ושלא תאמו תמיד את הכללים שהוזכרו לעיל, יצא חוצץ רבי אהרן ווירמש דיין בק"ק מיץ ותלמיד ה"שאגת אריה", בספרו "מאורי אש" ח"ז הנקרא "קן טהור", ספר זה נדפס במיץ בשנת [תקצ"א].
ואמנם אין הוא נוקב בשמו של מי שלדעתו הנהיג את סדר ה'חלוקה' שהיתה נפוצה בתקופתו, אבל כותב הוא נגדו בחריפות רבה. בדבריו נאמר: "לפנים העירותי... על הטעות שנשתקע בעו"ה בענין סיום פרשיות ע"י מקרי דרדקי אחד חובר חבור ו' ולא ידע"וני, דלא ידע מה דקאמרו רבנן גזרה משום נכנסין ויוצאין שלא להפסיק ג"פ סמוך לפרשה פתוחה או סתומה, מוכח להדיא שהי' הלכה פסוקה הליכות עולם להפסיק בפרשה ולסיים בטוב, אינו דוחה סיום פ' כשאינו דבר רע, ומכ"ש אמצע דבור וענין שהוא מן המושכל, ולפני מלך ב"ו אין עושין כן. והאיש הזה אזל בתר אפכא ברוב מקומות, מלבד הרבה טעיות שיבוארו קמא קמא דמטי מאגרא רמא לביא"ורי עמיקא, ונטבעו במצולתיו ומצודתיו חזני ארץ בלא ידעו הבין, ובלי ספק היו כמה חזנים ורבנים שהשגיתו והרגישו ומנעו לנכל כבודם בלא הועיל כאורח כפרי דארעא באשר החזיקו למנהג גם רוח קדים חרישת לא יזוזם".

ו. שו"ת מנחת אלעזר חלק א סימן סו לאדמו"ר ממזנקטש - רבי חיים אלעזר שפירא

...באמת הך דנהגו העולם לסיים ע"פ הנדפס בחומשים סיום הז' קרואים אין לו מקור בפוסקים כלל לסיים שם דווקא, ובספר שערי רחמים מהנהגות הגר"א זצ"ל כתב דלא סיימו בבית מדרשו כהנדפס בחומשים רק בפתוחה או סתומה. וכן בס' מאורי אור להג"ה מהר"א ווירמיישא הרעיש ע"ז המציין וכ' שהי' איזה מקרי דרדקי והאריך שם ומראה טעותים

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

